

چکیده

مقدمه: امروزه افزایش روز افزون تولید اطلاعات در حوزه سلامت، موجب بکارگیری فن آوری های نوین جهت بهره برداری مناسب از اطلاعات از جمله ایجاد پرونده الکترونیک سلامت شده است. ظرفیت رو به رشد فن آوری های اطلاعات برای جمع آوری، ذخیره و انتقال اطلاعات در مقادیر بی سابقه، نگرانی های قابل درکی برای بیماران ایجاد کرده است زیرا پرونده های کامپیوتری توسط کاربران مختلف و از محل های متعدد قابل دسترس است. حال با توجه به حرکت کشور به سمت ایجاد پرونده الکترونیک سلامت، سؤال اساسی این است که آیا مکانیسم محرمانگی و ایمنی آن توسط متولیان امر مورد توجه قرار گرفته است؟

مواد و روشها: مطالعه به روش توصیفی در سال ۸۶-۸۵ در خصوص اصول محرمانگی و الزامات ایمنی اطلاعات پرونده الکترونیک سلامت استرالیا، کانادا، انگلستان و ایران انجام شد. ابزار گردآوری داده ها، مقالات، کتب و مجلات به روش مطالعه متون از کتابخانه ها و سایت های معتبر انگلیسی زبان مربوط به سال های ۱۹۹۵ تا ۲۰۰۶ بوده است. سپس داده های گردآوری شده از طریق آزمون دلفی به نظرسنجی گذاشته و الگوی مورد نظر طراحی و پیشنهاد گردید.

نتایج: یافته ها نشان داد که کشورهای مورد مطالعه بر کسب رضایت بیمار جهت جمع آوری، استفاده و افشاء اطلاعات پرونده الکترونیک سلامت تأکید دارند، دسترسی فرد به اطلاعات سلامت خود در اکثریت موارد مجاز است، نگهداری اطلاعات سلامت افراد را پیش از زمان قانونی مجاز نمی دانند، اکثریت بر تعیین فرد رابط یا قیمی برای تضمین رعایت و پیروی از قانون تأکید دارند، تشکیل تیم مدیریت ایمنی را در سازمان لازم می دانند، طبقه بندی اطلاعات را به نحو مقتضی ضروری می دانند، بر ایجاد سطوح ایمن و رعایت ایمنی تجهیزات تأکید دارند و دسترسی کاربران را به سیستم اطلاعات کنترل می کنند. در ایران معیارهای مدون و نظم یافته ای به تصویب نرسیده است.

نتیجه گیری: اصول محرمانگی و الزامات ایمنی پرونده الکترونیک سلامت دو کشور استرالیا و کانادا از جامعیت بیشتری برخوردار است و الگوی پیشنهادی برای ایران با کشور کانادا مطابقت بیشتری دارد با این وجه اشتراک که الگوی ایران نیز بر رضایت بیمار جهت جمع آوری، استفاده و افشاء اطلاعات پرونده الکترونیک سلامت تأکید دارد و با این تفاوت که در الگوی پیشنهادی بر خلاف سایر کشورها طبقه بندی اطلاعات به سه طبقه تأیید شده و اعمال جریمه هایی برای افشای غیر مجاز

اطلاعات، تخریب یا امحای غیر قانونی پرونده الکترونیک سلامت و ضرورت ایجاد لایه ایمنی در حد خیلی زیاد برای پایگاه داده های علوم پزشکی و تعیین مالک داده ها مطرح شده است. لذا توصیه می شود کمیته تخصصی محرمانگی و ایمنی اطلاعات سلامت در حوزه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تشکیل گردد، چهارچوب ملی محرمانگی و ایمنی اطلاعات تدوین و به اجرا در آید، فرم رضایت نامه الکترونیکی طراحی شود، مخزن مرکزی داده ها در سطح استان ها و وزارت بهداشت ایجاد گردد، از فن آوری زیرساخت کلید عمومی استفاده شود و درجه محرمانگی اطلاعات سلامت طبقه بندی گردد و جهت حفظ سیستم ها از آسیب، از نرم افزار های ضد ویروس و دیواره آتش استفاده بعمل آید.

کلید واژه ها : محرمانگی اطلاعات، ایمنی اطلاعات، پرونده الکترونیک سلامت، اصول محرمانگی،

الزامات ایمنی، الگوی محرمانگی و ایمنی